

31990L0641

L 349/21

EIROPAS KOPIENU OFICIĀLAIS VĒSTNESIS

13.12.1990.

PADOMES DIREKTĪVA**(1990. gada 4. decembris)****par to pie personāla nepiederošu darba ņēmēju darba aizsardzību, kuri, darbojoties kontrolētajās zonās, ir pakļauti jonizējošā starojuma riskam**

(90/641/Euratom)

EIROPAS KOPIENU PADOME,

ņemot vērā Eiropas Atomenerģijas kopienas dibināšanas līgumu un jo īpaši tā 31. un 32. pantu,

ņemot vērā Komisijas priekšlikumu, kas iesniegts pēc konsultācijām ar personu grupu, kuru Zinātnes un tehnikas komiteja iecēlusi no dalībvalstu zinātnisko ekspertu vidus, kā paredzēts Līguma 31. pantā,

ņemot vērā Eiropas Parlamenta atzinumu ⁽¹⁾,

ņemot vērā Ekonomikas un sociālo lietu komitejas atzinumu ⁽²⁾,

tā kā Līguma 2. panta b) apakšpunkts nosaka, ka Kopiena ievieš vienotus drošības standartus darba ņēmēju un sabiedrības veselības aizsardzībai un nodrošina, lai tie tiktu piemēroti atbilstīgi Līguma II sadaļas III nodaļā noteiktajām procedūrām;

tā kā Padome 1959. gada 2. februārī ir pieņēmusi direktīvas, kas nosaka pamatstandartus darba ņēmēju un sabiedrības veselības aizsardzībai pret jonizējošā starojuma radītajām briesmām ⁽³⁾ un kurās izdarīti labojumi saskaņā ar Direktīvām 80/836/Euratom ⁽⁴⁾ un 84/467/Euratom ⁽⁵⁾;

tā kā Direktīvas 80/836/Euratom VI sadaļa nosaka jonizējošajam starojumam pakļauto darba ņēmēju darba aizsardzības pamatprincipus;

tā kā minētās direktīvas 40. panta 1. punkts nosaka, ka katra dalībvalsts veic visus nepieciešamos pasākumus, lai nodrošinātu jonizējošajam starojumam pakļauto darba ņēmēju efektīvu aizsardzību;

tā kā šīs direktīvas 20. un 23. pants ievieš darba zonu klasifikāciju un jonizējošajam starojumam pakļauto darba ņēmēju kategorijas atbilstīgi apstarojuma līmenim;

tā kā darba ņēmēji, kas veic darbības kontrolētajā zonā minētā 20. un 23. panta nozīmē, var piederēt pie uzņēmēja personāla vai būt pie personāla nepiederoši darba ņēmēji;

tā kā Direktīvas 80/836/Euratom 3. pants par darbībām, uz kurām attiecas šīs direktīvas 2. pants, nosaka, ka katra dalībvalsts izlemj, kādos gadījumos par šīm darbībām ir jāziņo vai jāsaņem iepriekšēja atļauja;

tā kā pie personāla nepiederoši darba ņēmēji var tikt pakļauti jonizējošā starojuma iedarbībai secīgi vairākās kontrolētajās zonās vienā un tajā pašā vai vairākās dalībvalstīs; tā kā šādos īpašos darba apstākļos ir nepieciešama atbilstīga radioloģiskās pārraudzības sistēma;

tā kā jebkurai radioloģiskās pārraudzības sistēmai pie personāla nepiederošiem darba ņēmējiem jāsniedz aizsardzība, kas līdzvērtīga uzņēmēja pastāvīgo darba ņēmēju aizsardzībai, un tas ir panākams ar kopējiem noteikumiem;

tā kā līdz vienotas sistēmas ieviešanai visā Kopienā jāņem vērā arī pie personāla nepiederošu darba ņēmēju radioloģiskās pārraudzības sistēmas, kas varbūt pastāv dalībvalstīs;

tā kā, lai optimizētu pie personāla nepiederošu darba ņēmēju aizsardzību, ir nepieciešams skaidri noteikt ārējo uzņēmumu un uzņēmēju pienākumus, neskarot ieguldījumu, kas sevis aizsardzībā jādod pašiem pie personāla nepiederošiem darba ņēmējiem;

tā kā pie personāla nepiederošu darba ņēmēju radioloģiskās drošības sistēma iespēju robežās ir piemērojama arī pašnodarbinātām personām, kurām ir ārējā uzņēmuma statuss,

IR PIEŅĒMUSI ŠO DIREKTĪVU.

I SADAĻA

Mērķis un definīcijas

1. pants

Šīs direktīvas mērķis ir papildināt Direktīvu 80/836/Euratom, tādējādi Kopienas līmenī optimizējot darba aizsardzības pasākumus pie personāla nepiederošiem darba ņēmējiem, kas veic darbības kontrolētajās zonās.

2. pants

Šajā direktīvā:

— “kontrolētā zona” nozīmē jebkuru zonu, kas, nolūkā aizsargāties pret jonizējošo starojumu, ir pakļauta speciāliem noteikumiem un pieeja kurai tiek kontrolēta, kā noteikts Direktīvas 80/836/Euratom 20. pantā;

⁽¹⁾ Atzinums sniegts 1990. gada 11. oktobrī (Oficiālajā Vēstnesī vēl nav publicēts).

⁽²⁾ OV C 56, 7.3.1990., 1. lpp.

⁽³⁾ OV 11, 20.2.1959., 221/59. lpp.

⁽⁴⁾ OV L 246, 17.9.1980., 1. lpp.

⁽⁵⁾ OV L 265, 5.10.1984., 4. lpp.

- “uzņēmējs” nozīmē jebkuru fizisku vai juridisku personu, kas, atbilstīgi valsts likumiem, ir atbildīga par kontrolēto zonu, kurā notiek darbība, par kuru jāziņo saskaņā ar Direktīvas 80/836/Euratom 3. pantu;
- “ārējais uzņēmums” nozīmē jebkuru fizisku vai juridisku personu, kas nav uzņēmējs, to skaitā pie ārējā uzņēmuma personāla piederošas personas, kas veic jebkura veida darbību kontrolētajā zonā;
- “pie personāla nepiederošs darba ņēmējs” nozīmē jebkuru Direktīvas 80/836 Euratom 23. pantā definētās A kategorijas darba ņēmēju, to skaitā praktikantus, mācekļus un studentus minētās direktīvas 10. panta nozīmē, kas veic jebkura veida darbības kontrolētajā zonā un ko ārējais uzņēmums nodarbina uz laiku vai pastāvīgi, vai kas sniedz pakalpojumus kā pašnodarbināta persona;
- “radioloģiskās pārraudzības sistēma” nozīmē pasākumus Direktīvā 80/836/Euratom un jo īpaši tās VI sadaļā izklāstīto noteikumu piemērošanai pie personāla nepiederošu darba ņēmēju darbību laikā;
- “darba ņēmēja veiktās darbības” nozīmē jebkuru pakalpojumu vai pakalpojumus, ko sniedz pie personāla nepiederošs darba ņēmējs kontrolētajā zonā, par kuru atbild uzņēmējs.

II SADAĻA

Dalībvalstu kompetento iestāžu pienākumi

3. pants

Katra dalībvalsts pieprasa sniegt pārskatu vai saņemt iepriekšēju atļauju darbībām, uz kurām attiecas Direktīvas 80/836/Euratom 2. pants un ko veic ārējie uzņēmumi, kā noteikts saskaņā ar iepriekš minētās direktīvas II sadaļu, konkrēti tās 3. pantā.

4. pants

1. Katra dalībvalsts nodrošina, ka radioloģiskās pārraudzības sistēma pie personāla nepiederošiem darba ņēmējiem sniedz tādu pašu drošību kā pie uzņēmēja pastāvīgi nodarbinātiem darba ņēmējiem.
2. Pirms Kopienas līmenī tiek izveidota vienota pie personāla nepiederošu darba ņēmēju radioloģiskās drošības sistēma, piemēram, datoru tīkls, risinājums ir šāds:
 - a) pagaidām, saskaņā ar pielikumā I izklāstītajām vispārīgajām normām
 - vai nu centralizēts valsts datoru tīkls,
 - vai arī individuāla radioloģiskās pārraudzības dokumenta izdošana katram pie personāla nepiederošam darba ņēmējam, šajā gadījumā piemērojot arī II pielikuma kopīgos noteikumus;

- b) vairākās valstīs strādājošiem pie personāla nepiederošiem darba ņēmējiem līdz sistēmas izveidošanas datumam 2. punkta nozīmē — individuāls dokuments, kas minēts a) apakšpunktā.

III SADAĻA

Ārējo uzņēmumu un uzņēmēju pienākumi

5. pants

Ārējie uzņēmumi saskaņā ar Direktīvas 80/836/Euratom III-VI sadaļas attiecīgajām normām tieši vai, slēdzot līgumus ar uzņēmējiem, nodrošina savu darba ņēmēju radioloģisko drošību un konkrēti:

- a) nodrošina atbilstību vispārīgiem principiem un devu ierobežojumu, uz ko attiecas minētās direktīvas 6. līdz 11. pants;
- b) nodrošina informāciju un apmācību aizsardzības jomā pret jonizējošo starojumu, kura minēta direktīvas 24. pantā;
- c) garantē, ka viņu darba ņēmējiem veic apstarojuma novērtējumu un medicīnisku uzraudzību atbilstīgi noteikumiem, kas izklāstīti direktīvas 26. un 28. līdz 38. pantā;
- d) nodrošina, ka tīklos un individuālajos dokumentos, kas minēti 4. panta 2. punktā, tiek regulāri papildināti katra darba ņēmēja individuālā apstarojuma pārraudzības radioloģiskie dati šīs direktīvas I pielikuma II daļas nozīmē.

6. pants

1. Kontrolētās zonas uzņēmējs, kurā pie personāla nepiederoši darba ņēmēji veic darbības, tieši vai, slēdzot līgumus, atbild par viņu radioloģisko drošību, kas ir tieši saistīta ar kontrolētās zonas un darbību īpatnībām.
2. Attiecībā uz katru pie personāla nepiederošu darba ņēmēju, kas darbojas kontrolētā zonā, uzņēmējam ir:
 - a) jāpārbauda, ka attiecīgais darba ņēmējs ir atzīts par medicīniski piemērotu viņam uzdotajām darbībām;
 - b) jānodrošina, lai papildus pamatapmācībai par radioloģisko drošību, kas minēta 5. panta 1. punkta b) apakšpunktā, viņš būtu saņēmis specifisku apmācību saistībā ar kontrolētās zonas un veicamo darbību raksturīgajām iezīmēm;
 - c) jānodrošina, lai viņš būtu apgādāts ar nepieciešamo personīgo aizsargaprīkojumu;
 - d) tāpat jānodrošina, lai viņš saņemtu darbību raksturam atbilstīgu individuālo apstarojuma pārraudzību un jebkuru operatīvo dozimetrisko pārraudzību, kas varētu būt nepieciešama;

- e) jānodrošina atbilstība vispārīgajiem principiem un devu ierobežojumiem, kas minēti Direktīvas 80/836/Euratom 6. līdz 11. pantā;
- f) jānodrošina vai jāveic atbilstīgi pasākumi, lai nodrošinātu, ka pēc ikvienas darbības tiek reģistrēti katra pie personāla nepiederoša darba ņēmēja individuālā apstarojuma pārraudzības radioloģiskie dati I pielikuma III daļas nozīmē.

IV SADAĻA

Pie personāla nepiederošu darba ņēmēju pienākumi

7. pants

Katram pie personāla nepiederošam darba ņēmējam ir pienākums iespēju robežās dot savu ieguldījumu drošībā, ko viņam paredzēts sniegt ar radioloģiskās pārraudzības sistēmu, kas minēta 4. pantā.

V SADAĻA

Nobeiguma noteikumi

8. pants

1. Dalībvalstīs vēlākais līdz 1993. gada 31. decembrim stājas spēkā normatīvi un administratīvi akti, kas vajadzīgi, lai izpildītu šīs direktīvas prasības. Dalībvalstis par to tūlīt informē Komisiju.
2. Kad dalībvalstis paredz pasākumus, kas minēti 1. punktā, tajos ietver atsauci uz šo direktīvu vai arī šādu atsauci pievieno to oficiālai publikācijai. Dalībvalstis nosaka metodes, kā veikt šādas atsauces.
3. Dalībvalstis dara zināmus Komisijai galvenos savu tiesību aktus, ko tās pieņem jomā, uz ko attiecas šī direktīva.

9. pants

Šī direktīva ir adresēta dalībvalstīm.

Briselē, 1990. gada 4. decembrī

Padomes vārdā —

priekšsēdētājs

G. DE MICHELIS

I PIELIKUMS

KOPĪGI NOTEIKUMI 4. PANTA 2. PUNKTĀ MINĒTAJIEM TĪKLIEM UN INDIVIDUĀLIEM DOKUMENTIEM

I DAĻA

1. Katras dalībvalsts pie personāla nepiederošu darba ņēmēju radioloģiskās pārraudzības sistēmā ir jābūt šādām trim nodaļām:
 - sīkas ziņas par pie personāla nepiederoša darba ņēmēja personu,
 - sīkas ziņas, kas jāsniedz pirms jebkuras darbības uzsākšanas,
 - sīkas ziņas, kas jāsniedz pēc jebkuras darbības beigām.
2. Dalībvalstu kompetentas iestādes veic vajadzīgos pasākumus, lai novērstu jebkādu radioloģiskās pārraudzības sistēmas viltošanu, ļaunprātīgu izmantošanu vai nelikumīgu darbošanos ar to.
3. Pie personāla nepiederoša darba ņēmēja personas datiem jāietver arī viņa dzimums un dzimšanas datums.

II DAĻA

Pirms ikvienas darbības uzsākšanas ārējam uzņēmumam vai šim nolūkam pilnvarotai iestādei caur radioloģiskās pārraudzības sistēmu ir jānodod uzņēmējam vai viņa apstiprinātam praktizējošam ārstam šādi dati:

- ārējā uzņēmuma nosaukums un adrese,
- pie personāla nepiederoša darba ņēmēja medicīniskā klasifikācija atbilstīgi Direktīvas 80/836/Euratom 35. Pantam,
- pēdējās periodiskās veselības pārbaudes datums,
- pie personāla nepiederoša darba ņēmēja individuālā apstarojuma pārraudzības rezultāti.

III DAĻA

Pēc ikvienas darbības beigām uzņēmējam radioloģiskās pārraudzības sistēmā ir jāreģistrē vai jāuzdod reģistrēt šim nolūkam pilnvarotai iestādei šādi dati:

- laikposms, kad veikta darbība,
- katras pie personāla nepiederoša darba ņēmēja saņemtās faktiskās devas novērtējums,
- neviendabīga apstarojuma gadījumā — ekvivalentās devas novērtējums dažādās ķermeņa daļās,
- iekšēja piesārņojuma gadījumā — veiktās darbības vai saņemtās devas novērtējums.

*II PIELIKUMS***I PIELIKUMA PAPILDU NOTEIKUMI PAR INDIVIDUĀLO RADIOLOĢISKĀS PĀRRAUDZĪBAS
DOKUMENTU**

1. Individuālais radioloģiskās pārraudzības dokuments, ko pie personāla nepiederošiem darba ņēmējiem izdod dalībvalstu kompetentas iestādes, nav tālāk nododams dokuments.
2. Atbilstīgi I pielikuma I daļas 2. punktam individuālos dokumentus izdod kompetentas dalībvalstu iestādes, kas katram dokumentam piešķir identifikācijas numuru.
